

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
कोशी, बिराटनगर
स्वास्थ्य संस्था अनुगमन चेक लिष्ट

अनुगमन गरेको मिति:

अनुगमन गरेको स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना:

अनुगमनको उद्देश्य:

भवन तथा पूर्वाधार सम्बन्धी मापदण्ड:

सि.नं.	मापदण्डहरू	छ / छैन	कैफियत
क.	स्थान तथा जग्गा पूर्वाधार		
१.	अस्पताल रहेको स्थान पायक पर्ने र प्रदुषणमुक्त रहेको		
२.	अस्पताल सञ्चालनको लागि आफ्नै स्वामित्वको पर्याप्त जग्गा		
३.	अस्पतालको कुल निर्माण क्षेत्रफल	वर्ग मिटर	
ख.	अस्पतालको भवन/व्यवस्थापन		
१.	स्वास्थ्य संस्थाको भवन निर्माण गर्दा भवन ऐन २०५५ दफा १० र ११ मा भएको व्यवस्था तथा अनुसूची १ बमोजिम भएको		
२.	भवन संहिता तथा सम्बन्धित नगरपालिका वा नगर विकास समितिले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम सो भवन निर्माण भएको शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, डिभिजन कार्यालयबाट सिफारिस प्राप्त गरेको		
३.	२५ शैया भन्दा माथि क्षमता विस्तार गर्दा वा ५० शैया भन्दा माथिको अस्पताल सञ्चालन गर्नु पर्ने अवस्थामा आफ्नै भवन भएको		
४.	आफ्नो जग्गा नभएका २५ शैयाका अस्पतालले कम्तिमा १५ वर्षका लागि घर जग्गा भाडामा लिएको		
५.	अस्पताल सञ्चालनको लागि भाडामा लिइएको भवन, भवन संहिताका मापदण्ड अनुरूप निर्माण भएको		
६.	अस्पताल भवन निर्माण स्वीकृति लिदा अस्पताल सेवा संचालनका लागि भनी स्पष्ट व्यहोरा खुलेको पत्र		
७.	अस्पताल रहेको स्थानबाट एक किलोमिटर भित्र त्यस्तै प्रकृतिको सेवा दिने अस्पताल रहेको		
८.	भवनमा सर्वसाधारणको जानकारीको लागि Disaster Management Plan तयार गरी सुरक्षा सम्बन्धी संकेत चिन्हहरू उपयुक्त स्थानमा प्रष्ट देखिने गरी राखिएको		
९.	अस्पतालको कोठाहरू उपयुक्त भेन्टीलेसन वा वातानुकूलित यन्त्र राखिएको		
१०.	अस्पतालमा प्रशासनिक कार्यालय, ओ.पि.डि., प्रयोगशाला, वार्ड, फार्मसी,		

	क्यान्टिनको व्यवस्था भएको		
११.	अस्पतालमा व्हिलचेयर तथा ट्रलिको सहज आवागमनको व्यवस्थाको लागि लिफ्ट/रयाम्पको व्यवस्था भएको		
१२.	प्रतिक्षालयमा आवश्यकता अनुसार बस्ने कुर्सिको व्यवस्था भएको		
१३.	प्रतिक्षालयमा सूचना-पाटी, टेलिभिजन, पत्र-पत्रिका लगायतका माध्यमबाट सूचना प्रदान गर्ने व्यवस्था भएको		
१४.	अस्पतालको कुल निर्माण क्षेत्रफल, प्रति शैया ५५ वर्ग मिटरका दरले भएको व्यवस्था		
१५.	आफ्नो जग्गा नभएका २५ शैयाका अस्पतालले घरजग्गा भाडामा लिई सेवा सञ्चालन गर्दा सो घर भूकम्पकिय जोखिम प्रतिरोध क्षमता भएको भनी सहरी विकास तथा भवन विभाग/डिभिजन कार्यालयबाट प्रमाणित भएको		
१६.	२५ शैया भन्दा माथि क्षमता विस्तार गर्दा वा ५० शैया भन्दा माथिको अस्पताल सञ्चालन गर्नु पर्ने अवस्थामा भवन निर्माण स्वीकृति लिदा प्रयोजनमा अस्पताल सेवा सञ्चालनका लागि भनी स्पष्ट खुलेको		
१७.	वहिरङ्ग विभागमा शौचालय, प्रतिक्षालय, विशेषज्ञको सहयोगी रहने कक्षका लागि पर्याप्त स्थान भएको		
१८.	विरामीको चापको अनुपातमा पर्याप्त र सुविधाजनक हुने गरी फर्निचर सहितको प्रतिक्षालयको व्यवस्था भएको		
१९.	अस्पताल भित्र प्रवेश गर्ने र बाहिर निस्कने अलग-अलग प्रवेश द्वार र बहिर्गमन द्वारको व्यवस्था भएको		
२०.	आपतकालिन सेवाको लागि प्रयोग हुने सवारी साधनहरु अस्पतालको आपतकालिन कक्ष र अन्य अत्यावश्यक ठाउँमा सहज रूपमा जान सक्ने गरी अलग्गै बाटो र गेटको व्यवस्था भएको		
२१.	अस्पताल जेष्ठ नागरिक, बालबालिका तथा अपाङ्गमैत्री रहेको		
२२.	पूर्वाधारको हकमा "स्वास्थ्य भवन पूर्वाधारको डिजाइन तथा निर्माण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४(पहिलो संसोधन २०७७)" अनुसार भवन डिजाईन		
२३.	प्रत्येक कोठाको क्षेत्रफल कम्तिमा १४ वर्ग मिटर भएको		
२४.	अस्पतालले ओगटेको कुल क्षेत्रफलको ५% ग्रीन बेल्ट भएको		
२५.	एक तला भन्दा बढी तला भएको अस्पतालमा Ramp/Lift को व्यवस्था		
२६.	अस्पतालको गुरु योजना (Master Plan) तयार गरेको		
२७.	स्वास्थ्य सेवाहरु स्तरीय रूपमा संचालन गर्न SOP तयार गरी लागु गरेको अवस्था		
२८.	अस्पतालमा उपचारका लागि आउने विपन्न, असहाय, बेवारिसे वरामीका लागि कुल शैयाको १०% शैया छुट्टाइ निःशुल्क उपचार		

	अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था		
२९.	५० शैया वा सो भन्दा बढी क्षमताका अस्पतालहरूमा ज्येष्ठ नागरीकहरूलाई आवश्यक मात्रामा शैया छुट्टाई विशेष किसिमको सुविधाको व्यवस्था		

१. वातावरण सम्बन्धी मापदण्ड

सि.नं.	मापदण्डहरू	छ / छैन	कैफियत
१.	अस्पतालको BES/IEE/EIA को प्रतिवेदन भएको		
२.	BES/IEE/EIA मा प्रस्ताव भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था भएको		
३.	अस्पतालबाट निस्कासित फोहरमैलाको व्यवस्थापन उचित ढङ्गले हुने व्यवस्था		
४.	अस्पतालबाट सृजित संक्रमणजन्य फोहरलाई निःसंक्रमण गरेर अन्तिम व्यवस्थापन गर्ने गरेको		
५.	अस्पतालमा मर्करीयुक्त उपकरणको सट्टा डिजिटल प्रविधियुक्त उपकरण प्रयोग हुने व्यवस्था		

राय/सुझाव:

अनुगमनकर्ता: